

рупово общуване откъм неговите доверителни измерения (насочени не навътре, а навън, към общността), то ясно е, че лидерът от известно потекло, от семейство от "сой" е с големи възможности да влияе върху мненията и реакциите на събратята си цигани, да манифестира реално по-богата култура и опитност да ги представя пред "другите", а следователно и да защитава техните права и интереси пред обществото и държавата.

В това отношение трябва да се отчита и фактът, че в компактна циганска среда по принцип съществуват трайни и силни връзки на отношения и контрол - формален и неформален. Тоест, има устойчиво изградена и динамично функционираща система за регулация на междуличностните отношения в рамките на дадена група, пък и в рамките на различни групи. Именно тази особеност на микросредата на циганската общност, когато тя е компактно заселена в даден регион (село, град и т. н.), позволява на лидера постоянно да събира разнообразна информация за всякакви прояви на своите събратя. С тази информация той би могъл и да злоупотребява, ако се поддаде на личните си амбиции и стремеж на всяка цена да постигне нещо, което го привлича и в името на което той трябва да принуди и други свои събратя да действат.

Разбира се, казаното не бива да се възприема догматично и без отчитане на съвременните реалии в живота на циганите. В наше време се формира и разгръща сложен процес на изместване на лидерите от "баронски" произход. Принципът на наследяването в сферата на ромското лидерство е подложен на относително бърза и дълбока ерозия. В нашето динамично съвремие, изпълнено с резки и коренни промени във всички сфери на живота на народа и родината, се формират и утвърждават все повече друг тип цигански лидери - не по "баронски" произход и традиционна обща и специфична политическа култура, умения и способности, а такива които най-бързо и продуктивно се адаптират към тези промени, извличат най-голяма изгода от тях, завоюват позиции в държавния и недържавния живот, които им позволяват да помагат по-резултатно за решаване на проблемите и дилемите на съвременните цигани. Дали това са хора, които се подвизават в обществено-политическия, стопанския, култур-